

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Betina Kastbjerg
betina.kastbjerg@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet

Holmens Kanal 20

1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748
21. september 2023

J.nr. 23/10388

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 28. august 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 324 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Betina Kastbjerg (Danmarksdemokraterne).

Spørgsmål nr. 324:

”Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang og hvorfor der kan udbetales dansk førtidspension til udenlandske statsborgere?”

Svar:

I henhold til internationale forpligtelser, såsom EU-retten, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og bilaterale overenskomster, er Danmark forpligtet til at sikre, at udenlandske statsborgere med lovligt ophold i Danmark, har adgang til det danske pensionssystem, herunder i form af førtidspension for personer med en væsentlig og varigt nedsat arbejdsevne.

Det er i udgangspunktet en grundlæggende betingelse for ret til social pension (herunder førtidspension), at modtageren har dansk indfødsret. Retten til pension er desuden betinget af, at modtageren har fast bopæl her i riget både på det tidspunkt, hvor der tilkendes førtidspension og ved udbetalingen af pensionen.

Der er dog en række fravigelser til kravet om både dansk indfødsret samt bopæl.

Indfødsretskravet gælder ikke for udenlandske statsborgere, der har haft fast bopæl her i riget i mindst 10 år mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspensionen, heraf mindst fem år umiddelbart inden det tidspunkt, hvorfra pensionen ydes. Kravet om dansk indfødsretskravet er yderligere fraveget for udlændinge, som har fået opholdstilladelse i Danmark efter §§ 7 eller 8 i udlændingeloven.

Kravet om dansk indfødsret og fast bopæl i Danmark er derudover fraveget for statsborgere fra andre lande i det omfang det følger af EU-retlige forpligtelser. I den forbindelse gælder EF-forordning nr. 883/2004 om koordinering af sociale sikringsordninger også for personer fra EØS-lande og Schweiz samt for visse persongrupper i forhold til Storbritannien. Yderligere har Danmark bilaterale aftaler med række lande om at fravige bopælskravet på 10 år, såsom USA og Sydkorea.

Retten til at opnå fuld dansk førtidspension bygger på et optjeningsprincip, som blandt andet er knyttet op på antallet af år, hvor borgeren har haft fast bopæl her i riget mellem det fyldte 15. år og tidspunktet for tilkendelse af førtidspension. Hvis borgeren ikke har optjent ret til fuld førtidspension, kan de få udbetalt en andel af pensionen.

For udlændinge med fast bopæl i udlandet kan der alene udbetales dansk førtidspension i lande inden for EU/EØS og Schweiz samt i visse tilfælde Storbritannien og i de lande, som Danmark har indgået overenskomst med. Personer med fast bopæl i lande uden for EU/EØS, Schweiz og Storbritannien har ikke i alle tilfælde ret til at modtage alle dele af den optjente førtidspension.

Tabel 1 viser, at i juni 2023 var der knap 240.000 modtagere af førtidspension. Ud af denne gruppe udgjorde udenlandske statsborgere knap 24.000 personer, hvilket svarer til 10 pct. af hele modtagergruppen. De knap 24.000 udenlandske statsborgere, der er tilkendt førtidspension, omfatter både personer der har fast bopæl i og uden for Danmark.

Tabel 1

Antal modtagere af førtidspension, herunder personer med udenlandsk statsborgerskab, juni 2023

	Alle modtagere	Udenlandske statsborgere	Andel udenlandske statsborgere, pct.
Førtidspension	239.797	23.717	10

Anm.: Statsborgerskab er opgjort pr 1. juni 2023.

Kilde: UDKPE, e-indkomst, SAL, cpr-registret og egne beregninger.

Af de knap 24.000 personer med udenlandsk statsborgerskab, der modtog førtidspension i juni 2023, modtog 13.765 personer, svarende til 58 pct. af gruppen, ikke fuld førtidspension.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister